

Nr 60.

Av fru Sjöström-Bengtsson, om tilläggspension åt f. d. föreståndarinnan vid Jämtlands läns sinnesslöanstalt Berta Maria Rundgren.

Genom den löne- och pensionsreglering för föreståndare och lärare vid statsunderstödda skolor och med dem samordnade arbetshem för bildbara sinnesslöa, som beslöts vid 1945 års riksdag, erhöilo dessa befattningshavare nära nog undantagslöst förbättrade löne- och pensionsförhållanden. Genom denna riksdagens åtgärd kommo också givetvis lönerna att beräknas efter samma grunder vid alla landets anstalter av denna art. Dessförinnan hade lönernas storlek varierat högst betydligt, oftast oberoende av de olika arbetsuppgifterna och tjänstgöringsförhållandena vid de skilda anstalterna, vilket givetvis medförde stora och djupgående orättvisor för många av dessa befattningshavare.

Dessa orättvisor framträda särskilt tydligt, när det gäller f. d. föreståndarinnan vid Jämtlands läns sinnesslöanstalt Furuhagen, Bräcke, fröken Berta Rundgren, som avgick från sin tjänst endast några månader innan det nu gällande löne- och pensionsreglementet trädde i kraft.

Fröken Rundgren är född den 18 april 1884. Efter avlagd småskollärlarinneexamen har hon genomgått en tvåårig kurs vid seminarium för utbildande av lärarinnor för sinnesslöa. Hon har varit i tjänst inom sinnesslövärdens sedan den 1 september 1907 till den 31 oktober 1944, därav som föreståndarinna vid förut nämnda anstalt från den 1 september 1916.

Anstalten hade då fröken Rundgren tillträdde sin tjänst 50 elever, men utvidgades under hennes tjänstetid med flera nya avdelningar, så att vid hennes avgång platsantalet ökat till 163. Hennes arbete som föreståndarinna vid en anstalt av denna storleksordning har varit både betungande och ansvarsfullt. Sedan år 1920 till sin avgång 1944 fungerade hon även som anstaltens kamrer och skötte alla de arbetsuppgifter som åvila en sådan tjänsteman. Ingen torde under sådana förhållanden betvivla, att hennes dag varit till brädden fylld av arbete och bekymmer. För så vitt det är mig bekant har också från alla håll såväl från statens inspektörer som från anstaltens styrelse vitsordats, att fröken Rundgren på ett utomordentligt sätt skött sina åligganden.

Hennes löneförmåner ha emellertid i förhållande till hennes arbetsprestation varit ytterst anspråkslösa. År 1916 utgjorde grundlönen 800 kronor + fritt vivre, uppskattat till 1 200 kronor. Lönen förbättrades dock så småningom så att den år 1944 inklusive ålderstillägg utgjorde

4 500 kronor + vivre uppskattat till 1 800 kronor. Härtill kom dyrtidstillägg enligt landstingets bestämmelser. F. o. m. 1940 utgick dessutom till fröken Rundgren ett personligt lönetillägg av 500 kronor. På detta senare har dock icke utgått dyrtidstillägg, liksom det icke kunnat medräknas, då det gällt att fastställa pensionsbeloppet. Denna lönesättning torde närmast motsvara 14:e lönegraden i den löneplan som nu tillämpas vid landets skolor för bildbara sinnesslöa, och hennes tjänstepension har till följd av denna, som jag anser, alltför låga löneplacering blivit avsevärt lägre än om hon t. ex. avgått efter det att förut omnämnda löne- och pensionsreglementet trätt i kraft. Till jämförelse kan nämnas, att den nuvarande föreståndaren vid samma anstalt placerats i lönegrad 19, där den slutliga grundlönen utgör 8 325 kronor.

På grund av vad ovan anförts angående fröken Berta Rundgrens föregående såväl löne- som tjänsteförhållanden anser jag det till henne nu utgående pensionsbeloppet otillfredsställande, varför jag hemställer,

att riksdagen måtte besluta att f. d. föreståndarinnan vid Jämtlands läns sinnesslöanstalt Berta Maria Rundgren tillerkännes en årlig tilläggspension utgörande skillnaden mellan de till henne nu utgående pensionsförmånerna och dem, som skulle ha tillkommit henne, om nu gällande löne- och pensionsreglemente för lärare och föreståndare vid statsunderstödda skolor för bildbara sinnesslöa vid hennes avgång ur tjänsten hade trätt i kraft, eller eljest med det belopp riksdagen kan finna skäligt.

Stockholm den 21 januari 1947.

Anna Sjöström-Bengtsson.
